

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätt, miljödomstolen, dom 2007-05-28 i mål nr M 343-07, se bilaga

KLAGANDE

Klippan AB:s konkursbo
c/o konkursförvaltaren advokaten **E.E.**

Ombud: advokaten **B.J.**

MOTPART

Länsstyrelsen i Skåne län
205 15 Malmö

SAKEN

Föreläggande om undersökning av förorenat område vid Klippans Bruk

MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Miljööverdomstolen undanröjer såväl miljödomstolens dom som Länsstyrelsens i Skåne län beslut den 19 januari 2007 med dnr 575-12148-06.

YRKANDEN I MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Klippan AB:s konkursbo (konkursboet) har yrkat att Miljööverdomstolen skall upphäva underinstansernas avgöranden.

Länsstyrelsen i Skåne län (länsstyrelsen) har bestritt ändring.

UTVECKLING AV TALAN I MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Parterna har i Miljööverdomstolen åberopat samma grunder och omständigheter som vid miljödomstolen med följande tillägg och förtydliganden.

Konkursboet

Vid konkursutbrottet den 30 juni 2006 upphörde all papperstillverkning vid bruket. Från konkursutbrottet och fram till dess att bruket såldes förekom ingen papperstillverkning, dvs. ingen miljöfarlig verksamhet hänförlig till gällande miljötillstånd. Såväl verksamheten som fastigheten Klippan 3:32 har av konkursboet överlåtits till Svenska Pappersbruket AB från och med den 1 december 2006. Konkursboet kan därefter inte betraktas som verksamhetsutövare. Under den tid som konkursboet förvaltat bruket har inga utsläpp av förorenat processavloppsvatten förekommit från bruket. Konkursboet har därför inte utövat någon verksamhet som haft betydelse för uppkomsten av fiberbankar eller föroreningar i Stackarpsdammen och Rönne å nedströms bruket.

Vad gäller deponierna på fastigheterna Klippan Forsby 2:3 och Klippan 3:17 så har dessa avslutats långt före konkursen och någon deponiverksamhet har inte förekommit på dessa platser efter konkursutbrottet. Deponin på fastigheten Klippan Forsby 2:2 har inte använts av konkursgäldenären efter 1979. Deponin på fastigheten Klippan 3:17 utgörs av ett parti cigarettmunstyckspapper som deponerades på fastigheten i början av 1970-talet. Därefter har deponin inte använts av konkursgäldenären. Ingen av fastigheterna ägdes vid konkursutbrottet av konkursgäldenären.

Länsstyrelsen

Konkursboet har under fem månader bedrivit verksamhet vid anläggningen och förvaltat bruket. Mellan konkursutbrottet och den tidpunkt då Svenska Pappersbolaget AB övertog verksamheten bedrev konkursboet verksamhet i form av arkning av papper vid efterbearbetningsmaskin i arkningslinjen vid anläggningen. Under den perioden mottogs även papper från Lessebo Bruk för arkning. Installation av arkmaskin anmäldes till Länsstyrelsen den 28 november 2005. I beslutet lämnade Länsstyrelsen ärendet utan åtgärd då det bedömdes som en mindre ändring som rymdes inom tillståndet. Det kan därför sägas att konkursboet bedrev verksamhet inom ramen för tillståndet.

Även om deponeringen och utsläpp till vatten av sediment avslutades innan konkursboet började bedriva verksamheten gäller ändå principen att ett företag som övertar en verksamhet även övertar tillgångar och skulder. Detta gäller även ansvaret för miljöskulder i form av föroreningar. Konkursboet har således övertagit konkursgäldenärens ansvar för föroreningarna.

När det gäller ansvaret för deponierna uttalas det i propositionen till miljöbalken (prop 1997/98:45) att deponier både kan ses som pågående miljöfarlig verksamhet enligt

9 kap. miljöbalken och som förorenade områden enligt 10 kap. miljöbalken. I det här aktuella fallet anser Länsstyrelsen att deponierna bör betraktas som förorenade områden där konkursboet är den ansvariga verksamhetsutövaren.

Konkursboet

Papperstillverkningen upphörde vid bruket samtidigt med konkursbeslutet. Den begränsade verksamhet i form av s.k. arkning av redan tillverkat papper, som förekom vid bruket under den tid som konkursboet förvaltade bruket, har inte på något sätt bidragit till några föroreningar varken i Stackarpsdammen eller vid de i målet aktuella deponierna. Konkursboet kan därför inte anses ha bedrivit någon miljöfarligt verksamhet vid bruket. De eventuella föroreningar som finns i Stackarpsdammen och i de aktuella deponierna är effekter av konkursgäldenärens tidigare verksamhet. När det gäller deponierna har länsstyrelsen också i sitt yttrande till Miljööverdomstolen uppgett att det enligt deras uppfattning inte är att betrakta som pågående miljöfarlig verksamhet utan som förorenade områden.

MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Vilket ansvar ett konkursbo har för efterbehandlingsåtgärder har varit en omdiskuterad fråga (se Bertil Bengtsson m.fl. Miljöbalken, En kommentar s. 9:6 not 1). Om ett konkursbo fortsätter att driva konkursgäldenärens verksamhet och därigenom bidrar till föroreningen kan boet i princip göras ansvarigt för utredning och efterbehandling enligt 10 kap. 2 och 8 §§ miljöbalken i dess lydelse före den 1 augusti 2007. Även om konkursboet inte bedriver någon verksamhet i egentlig mening kan boet ändå enligt praxis göras ansvarigt för utredning och efterbehandling. Detta förutsätter emellertid att boet förvarar och har rådighet över det objekt som ska behandlas t.ex. miljöfarligt avfall (se Miljöbalkskommentaren, s. 9:6 och 10:13 och NJA 2006:81)

Den verksamhet som konkursboet i förevarande mål bedrivit – arkning av redan tillverkat papper – kan inte anses ha bidragit till förorening av sedimenten i Stackarpsdammen och Rönne å. Något krav på provtagning och undersökning av sedimenten kan därför inte riktas mot boet. Länsstyrelsens föreläggande i denna del ska därför undanröjas.

När det gäller undersökning av deponierna på fastigheterna Klippan 3:17 och Forsby 2:2 ger utredningen vid handen att konkursboet inte bedrivit någon deponiverksamhet eftersom denna avslutats redan på 1970-talet och att konkursboet varken ägt eller på annat sätt disponerat de aktuella fastigheterna under den tid som boet förvaltat bruket. Konkursboets anknytning till deponierna är därför enligt Miljööverdomstolen inte av den karaktären att boet skall anses vara verksamhetsutövare i fråga om deponierna. Även i den delen ska således Länsstyrelsens föreläggande undanröjas.

Domen får enligt 23 kap. 8 § miljöbalken inte överklagas.

Ulf Bjällås

Anders Holmstrand

Liselotte Rågmark Arne Kardell

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Ulf Bjällås, hovrättsråden Anders Holmstrand och Liselotte Rågmark samt f.d. hovrättsrådet Arne Kardell, referent.
Enhälligt.

KLAGANDE

Klippan AB:s konkursbo, konkursförvaltaren advokaten **E.E.**,
Hamilton Advokatbyrå, Box 124, 351 04 Växjö
Ombud: Advokaten **B.J.**, Hamilton Advokatbyrå,
Box 124, 351 04 Växjö.

MOTPART

Länsstyrelsen i Skåne län, 205 15 Malmö

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Skåne läns beslut den 19 januari 2007, dnr 575-12148-06,
se bilaga 1

SAKEN

Föreläggande om undersökning av förorenat område vid Klippans Bruk

DOMSLUT

Miljödomstolen avslår konkursboets förstahandsyrkande men bifaller andrahandsyrkandet på följande sätt.

- Förslag till provtagningsplan skall ha inkommit till Länsstyrelsen senast den 29 juni 2007,
- Resultat från provtagningarna skall ha redovisats senast den 31 augusti 2007.

YRKANDEN M.M.

Klippan AB:s konkursbo har yrkat i första hand att Miljödomstolen upphäver Länsstyrelsens beslut. För det fall att domstolen inte bifaller konkursboets yrkande om upphävande av föreläggandet, yrkas i andra hand att tiden när provtagningsplanen skall ha kommit in till Länsstyrelsen respektive när provtagningarna skall vara klara flyttas fram.

Till stöd för överklagande har konkursboet anfört följande.

Klippan AB, som drev Klippans Bruk, försattes i konkurs den 30 juni 2006. Som konkursförvaltare har Växjö tingsrätt förordnat advokaten ____ E.E. . Genom konkursen upphörde verksamheten med papperstillverkning vid bruket, endast arkivering av redan tillverkat papper har förekommit. Konkursboet har därefter sålt såväl rörelsen som bruksfastigheten, fastigheten Klippan 3:32 i Klippans kommun, till Errarp Innovation AB, 556530-3228, med tillträde den 1 december 2006. Köparbolaget har efter förvärvet namnändrats till Svenska Pappersbruket AB. Köparen kommer att driva den av Klippan AB tidigare bedrivna verksamheten vid bruket vidare. För verksamheten vid Klippans Bruk gäller ett av Koncessionsnämnden för miljöskydd den 13 november 1995 meddelat miljötillstånd (Nr 196/95, dnr 134-107-95). Detta tillstånd har kompletterats med ytterligare villkor meddelade av Miljödomstolen den 24 oktober 2003 (mål M 339-99) och av Länsstyrelsen den 27 mars 2006 (dnr 555-11662-05). Genom förvärvet av bruket har Svenska Pappersbruket AB övertagit gällande miljötillstånd för verksamheten och är därmed ny verksamhetsutövare för verksamheten vid Klippans Bruk.

Länsstyrelsens nu aktuella föreläggande, som är riktat till konkursboet, innebär dels att undersökningar genom provtagning skall göras på sediment i Stackarpsdammen och i Rönne å nedströms bruket, dels att undersökningar genom provtagning och provgrovsgrävning skall göras på två gamla nedlagda deponier utanför bruksfastigheten.

Rönne å och Stackarpsdammen

Recipient för utsläpp av processavloppsvattnet från Klippans Bruk är Rönne å. Stackarpsdammen utgör en del av Rönne å nedströms bruket. Frågan om villkoren för dessa utsläpp har prövats vid flera tillfällen, senast genom Miljödomstolens dom den 24 oktober 2003 (mål M 339-99), då slutliga villkor för utsläpp av avloppsvatten från bruket fastställdes. Det har, såvitt konkursboet känner till, aldrig tidigare ställts några krav på undersökningar om eventuell förekomst av fiberbankar från verksamhet vid Klippans Bruk i Stackarpsdammen och Rönne å. Enligt Länsstyrel-

sens bilagda MIFO-inventering har det funnits en sedimenteringsanläggning vid bruket med särskilda sedimentationsdammar för uppsamling av fiberslam sedan 1971.

Som angivits ovan har det inte förekommit någon tillverkning av papper under tiden som konkursboet förvaltade bruket, dvs. från den 30 juni till och med den 30 november 2006. Under denna tid har därför inte heller något utsläpp av processavloppsvatten från papperstillverkning förekommit från bruket. Av ett till överklagandet bilagt meddelande daterat den 18 maj 2006 jämte bilagor från Länsstyrelsen, som innehåller riskklassning (MIFO-inventering) av Klippans Bruk, framgår att anledningen till att bruket klassats i riskklass 1 är att det bedrivits papperstillverkning på platsen under lång tid. På sidan 2 i meddelandet anges vidare att "Några egentliga undersökningar som kan visa på förekomst/nivå av föroreningar finns inte". I bilaga till meddelandet (blank. B, s. 3) har under rubriken "Förorenade sediment" inte angivits att det finns några sådana i Rönne å.

Deponin på fastigheten Klippan Forsby 2:2

Denna deponi användes av Klippans Finpappersbruk AB under åren 1972 – 1979 för deponering av fiberhaltigt slam. Efter 1979 har deponin inte använts av Klippans Bruk. Av Koncessionsnämndens beslut den 20 november 1980, som bl.a. gällde den aktuella deponin, framgår att det på deponin deponerats totalt ca 20 000 m³ slam. Koncessionsnämnden konstaterade därvid bl.a. följande (s. 7).

"Utförda analyser i Forsbyupplagets omgivning visar en viss påverkan på vattenkvaliteten. En jämförelse mellan analysresultatet i den bäck som avvattnar området samt det uppsamlade lakvattnet visar emellertid enligt Koncessionsnämndens uppfattning att även annan föroreningskälla än fiberupplaget inte kan uteslutas. Med utförande av de åtgärder som föreslagits av bolaget bör påverkan kunna minska. Med hänsyn härtill finner Koncessionsnämnden inte skäl att nu ålägga bolaget att överföra fiberslammet till Hyllstoftaanläggningen. De föreslagna åtgärderna bör snarast genomföras. Skulle olägenhet av betydelse, hänförlig till fiberupplaget, därefter konstateras bör Länsstyrelsen äga föreskriva de åtgärder som är nödvändiga för att undanröja olägenheten."

Under tiden som deponin användes utfördes provtagningar enligt ett särskilt kontrollprogram. Efter att Koncessionsnämnden meddelat sitt beslut, beslutade Länssty-

relsen den 1 juli 1981 om kompletteringar av tidigare gällande kontrollprogram. Som framgår av Länsstyrelsens nu aktuella föreläggande avslutades kontrollprogrammet i början av 1990-talet.

Deponin på fastigheten Klippan 3:17

På denna plats har deponerats ett parti om ca 600 ton papper (cigarettmunstycks-papper) som innehöll järnoxidpigment. Deponeringen skedde i början av 1970-talet. Av blankett B, sid. 4 till Länsstyrelsens bilagda MIFO-inventering, som är upprättad den 11 oktober 2000 och reviderad den 3 april 2006, framgår följande om den aktuella deponin:

"Under 1997 upptäcktes ett gult sediment i bäckfåran som mynnar ut ovan fastigheten (Klippan 3:17), vilken bruket tidigare använt som deponi för en större mängd järnoxidfärgat papper. Provtagningar har gjorts från sommaren 1997 till 1999, och resultaten från dessa visar en något förhöjd järnhalt i vattnet som passerat deponin. I övrigt finns inga tecken på att andra ämnen läcker ur deponin."

Sammanfattning

Konkursboet ifrågasätter om 10 kap. miljöbalken överhuvud taget är tillämpligt. För att bestämmelserna i det kapitlet skall vara tillämpliga krävs att det är klarlagt att det aktuella mark- och/eller vattenområdet är så förorenat att det kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller för miljön.

Som angivits ovan har Länsstyrelsen vid sin riskklassning (MIFO-inventering) av Klippans Bruk uppgett att det inte finns några egentliga undersökningar som kan visa på förekomst/nivå av föroreningar. I nu aktuellt föreläggande uppges vidare att området inte är undersökt i någon större utsträckning. När det gäller förekomst av sedimentbankar hänvisas till uppgifter från Klippans Bruk. Någon närmare precisering av uppgifterna eller vem som lämnat uppgifterna och när de lämnats finns inte angivet.

När det gäller deponierna så är det frågan om gamla deponier där deponeringsverksamhet avslutats för mer än 25 år sedan. För båda deponierna har funnits av Länsstyrelsen fastställda kontrollprogram som avslutats långt före konkursutbrottet.

Konkursgäldenären bedrev inte någon deponiverksamhet vid dessa deponier vid konkursutbrottet och konkursboet har inte heller bedrivit någon deponiverksamhet på de aktuella fastigheterna (jfr Miljödomstolens dom den 6 oktober 2006, mål nr M 1131-06). De fastigheter som deponierna är belägna på ägs också av andra än konkursgäldenären.

Skulle Miljödomstolen trots detta komma fram till att 10 kap. miljöbalken är tillämpligt i det här fallet och att konkursboet är rätt adressat för ett föreläggande om undersökningar i Rönne å och Stackarpsdammen samt av de angivna deponierna, så gör konkursboet gällande att det vid den skälighetsbedömning som enligt 10 kap. 4 § miljöbalken skall göras måste anses oskäligt att konkursboet skall utföra de undersökningar som angivits i föreläggandet. Det bör därvid beaktas att eventuell förekomst av sedimentbankar i vattenområdet nedströms bruket måste härröra från utsläpp av fiberhaltigt processavloppsvatten från pappersbruket långt tillbaka i tiden, samt, vad gäller deponierna, att deponiverksamheten upphört långt före konkursen och att provtagningar enligt särskilda av tillsynsmyndigheten godkända kontrollprogram utförts och avslutats långt före konkursen.

Som angivits ovan har konkursboet överlåtit verksamheten vid bruket till Svenska Pappersbruket AB. Konkursboet kan därför inte längre betraktas som verksamhetsutövare.

Mot bakgrund av vad som angivits ovan anser konkursboet att det saknas laglig grund att förelägga konkursboet att utföra de undersökningar som angivits i det överklagade föreläggandet. Länsstyrelsens föreläggande skall därför upphävas.

Skulle Miljödomstolen trots detta komma fram till att konkursboet skall utföra de i föreläggandet angivna undersökningarna hemställes att Miljödomstolen ger konkursboet längre tid för att utföra undersökningarna än vad som angivits i föreläggandet.

Länsstyrelsen i Skåne län har motsatt sig att beslutet ändras och framfört följande synpunkter.

10 kap. miljöbalken

Länsstyrelsen anser att 10 kap. miljöbalken är tillämpligt både när det gäller de förorenade områdena i Stackarpsdammen och Rönne å samt deponierna på fastigheterna Forsby 2:2 och Klippan 3:17.

När det gäller frågan huruvida föroreningar konstaterats i Stackarpsdammen och Rönne å vill Länsstyrelsen hänvisa till en skrivelse från Fiskeriintendenten, Västra distriktet från den 20 november 1981 med dnr 3312-115-81. I skrivelsen sägs att: "Klippans finpappersbruk är av gammalt ursprung och har under lång tid påverkat Rönneån genom utsläpp av fibrer och toxiska substanser. 1972 vidtogs åtgärder för att eliminera fiberutsläppet. Dessförinnan har Stackarpsdammen fungerat som sedimentationsdamm. Bottnen i denna är täckt med fibrer. Till viss del har fibrer även spolats över dammbyggnaden. Fibrer kan därför fortfarande ligga kvar i hålor och på vissa lugnområden nedströms Stackarp. Filtren i ålyngelsamlarna vid dammbyggnaden har tidigare haft en benägenhet att igensättas av fibrer."

Uppgifter från Klippan AB gör gällande att fiberbankar fortfarande finns kvar i dammen och i Rönne å. Sediment i dammen och Rönne å är med största sannolikhet förorenade och bör undvikas.

Deponier kan enligt förarbetena till miljöbalken både ses som förorenade områden och pågående miljöfarlig verksamhet. Från en deponi, särskilt en som anlades innan deponeringsförordningen 2001:512 trädde i kraft, sker alltid ett utläckage till omgivningen av ämnen i det deponerade avfallet.

Deponin på Forsby 2:2 hade fram till början av 1990-talet ett kontrollprogram. Enligt kontrollprogrammet analyserades enbart näringsämnen (kväve- och fosforföreningar) samt BOD och COD. Inga andra analyser har gjorts. Länsstyrelsen anser att metaller och EOX bör analyseras enligt föreläggandet.

För deponin på Klippan 3:17 finns också ett kontrollprogram. Enligt detta har analyser tagits i ytvatten, en bäck, med ett prov uppströms och ett nedströms deponin. Några prover på grundvatten eller på deponerat material har inte tagits.

Det är klarlagt att föroreningar föreligger och att det är verksamheten vid Klippans Bruk som orsakat dem. Verkningarna av verksamheten kvarstår i dag.

För det fallet att Miljödomstolen inte anser att 10 kap. miljöbalken är tillämpligt vill Länsstyrelsen peka på att föreläggandet är utfärdat med stöd även av 26 kap. miljöbalken. Tillsynsmyndigheten kan enligt prop. 1997/98:45 till miljöbalken, del 2 s. 273, vända sig till en verksamhetsutövare även om denne inte längre driver verksamheten.

Rätt adressat

Länsstyrelsen anser att den som tar över en verksamhet övertar såväl rättigheter som skyldigheter. Det innebär att konkursboet som fortsatt att bedriva verksamhet, vilket är ostridigt i målet, även övertagit ansvaret från Klippan AB för deponierna och för de eventuellt förorenade sediment som verksamheten orsakat. Detta följer av Miljööverdomstolens dom den 5 december 2003 i mål nr M 9822-02, det så kallade Arvametfallet.

Vid en överlåtelse av verksamhet behåller ändå överlåtaren ett ansvar för de föroreningar från verksamheten som uppkommit före överlåtelsen. Detta stämmer överens med principen i 2 kap. 8 § miljöbalken om att det är förorenaren som betalar. Enligt 10 kap. 2 § miljöbalken är den som bedriver eller har bedrivit en verksamhet eller vidtagit en åtgärd som har bidragit till föroreningen ansvarig för efterbehandling av förorenade områden. Detta gäller enligt 10 kap. 8 § miljöbalken även kostnader för att utreda föroreningar inom ett förorenat mark- eller vattenområde. Trots att Svenska Pappersbruket övertagit verksamheten kvarstår således konkursboets ansvar.

I det här fallet finns det flera ansvariga verksamhetsutövare, både konkursboet efter Klippan AB och Svenska Pappersbruket AB. Enligt förarbetena till miljöbalken (prop. 1997/98:45, del 1 s. 361) ställs inget krav på att den nya verksamhetsutövaren skall sökas före tidigare verksamhetsutövare. Tillsynsmyndigheten är oförhindrad att söka först den ene och sen den andre eller båda. Länsstyrelsen har i det här fallet valt att söka konkursboet.

Skälighetsbedömning

För att kunna göra en bedömning av föroreningarnas utbredning och omfattning och ett eventuellt efterbehandlingsbehov krävs ytterligare provtagningar i enlighet med det överklagade beslutet. Länsstyrelsen anser att det är skäligt att konkursboet utförde förelagda undersökningarna. Ansvaret bör därför inte jämkas.

Klippan AB:s konkursbo har vidhållit såväl yrkandet som de grunder som angivits i överklagandet. Konkursboet har även anfört följande.

För att 10 kap. miljöbalken skall vara tillämpligt måste det vara klarlagt att de fiberbankar som ev. finns i Stackarpsdammen innehåller förhöjda halter av skadliga ämnen så att fiberbankarna kan betraktas som förorenade. Länsstyrelsen skriver i sitt yttrande att sedimenten med största sannolikhet är förorenade, utan att ha något egentligt belägg för detta. Enligt konkursboet är det inte tillräckligt för att 10 kap. miljöbalken skall vara tillämplig. När det gäller deponierna så har kontrollprogram funnits och provtagningar utförts vid båda deponierna. Med tillsynsmyndighetens godkännande har provtagningarna avslutats. För deponin på fastigheten Forsby 2:2 avslutades provtagningarna i början av 1990-talet och för deponin på fastigheten Klippan 3:17 avslutades provtagningarna 1999. Länsstyrelsen skriver i sitt nu aktuella yttrande att det är klarlagt att föroreningar föreligger vid båda deponierna och att det är Klippans Bruk som orsakat dem. Konkursboet ifrågasätter hur Länsstyrelsen kan veta detta. I fråga om orsaken till ev. föroreningar vid Forsbydeponin vill konkursboet hänvisa till det uttalande från Koncessionsnämnden som återgivits i överklagandet, där nämnden uttalade att det inte kan uteslutas att även annan föroreningskälla än fiberupplaget kan finnas.

Enligt Länsstyrelsen har konkursboet övertagit ansvaret från konkursgäldenären Klippan AB för deponierna och för de eventuellt förorenade sediment som bolagets verksamhet orsakat. Ett sådant resonemang strider enligt konkursboet mot den grundläggande principen inom konkursrätten att konkursbo inte ansvarar för konkursgäldenärens förpliktelser (jfr den i överklagandet åberopade domen från Miljödomstolen vid Växjö tingsrätt den 6 oktober 2006, mål nr M 1131-06).

Det överklagade föreläggandet innebär att konkursboet förelagts att göra omfattande undersökningar i såväl Rönne å nedströms fabriken men uppströms Stackarpsbron, som i Stackarpsdammen och vid deponierna på fastigheterna Klippan 3:17 och Forsby 2:2. Enligt konkursboet är det frågan om så omfattande undersökningar som skäligen inte kan åläggas ett konkursbo att utföra. Detta gäller särskilt i ett fall som detta eftersom deponiverksamheten på de aktuella deponierna har avslutats för mer än 25 år sedan och vad gäller Rönne å och Stackarpsdammen så har inte något processavloppsvatten släppts ut i recipienten mellan konkursutbrottet och till dess att konkursboet sålde bruket.

Länsstyrelsen i Skåne län har uppgett att man inte har något ytterligare att tillägga i målet.

DOMSKÄL

De i målet aktuella bestämmelserna är redovisade i Länsstyrelsens beslut. Därutöver bör även följande bestämmelse nämnas.

En tillsynsmyndighet får enligt 26 kap. 22 § första stycket miljöbalken förelägga den som är efterbehandlingsansvarig att utföra de undersökningar av verksamhetens verkningar som behövs för tillsynen.

I förarbetena till bestämmelsen i 26 kap. 21 § miljöbalken (prop. 1997/98:45, s. 282) sägs följande. Tillsynsmyndigheten kan endast begära sådana uppgifter och handlingar som inte förutsätter närmare utredning. Bestämmelser om verksamhetsutövarens utredningsplikt finns i 22 §. När ett utredningsföreläggande enligt 22 §

meddelas omfattas de upplysningar som framkommer och de handlingar som upprättas med anledning av föreläggandet enligt den paragrafen av skyldigheten att lämna upplysningar.

Miljödomstolen gör följande bedömning.

Principen om att förorenaren ansvarar för de skador eller olägenheter som denne orsakat i miljön har kommit till uttryck i 2 kap. 8 § miljöbalken. För förorenade områden preciseras innebörden av denna bestämmelse genom reglerna i 10 kap. miljöbalken, vilka slår fast ett primärt utrednings- och efterbehandlingsansvar för utövaren av den verksamhet som har orsakat eller bidragit till en förorening som kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Enligt 8 § lagen (1998:811) om införande av miljöbalken skall bestämmelserna om verksamhetsutövarens ansvar tillämpas på miljöfarliga verksamheter vars faktiska drift har pågått efter den 30 juni 1969 om verkningarna från desamma alltjämt pågick vid tiden för miljöbalkens ikraftträdande och det finns ett behov av att avhjälpa skadorna eller olägenheterna som har orsakats av verksamheten.

Klippans bruk har varit belägen på nu aktuell plats sedan år 1573. Klippan AB (konkursgäldenären) har med stöd av tillstånd enligt miljöskyddslagen bedrivit papperstillverkning på platsen fram till bolagets konkurs den 30 juni 2006. Bruket och fabriksområdet är beläget intill Rönne å på fastigheten Klippan 3:32 ca två km sydost om tätorten. Recipient för utsläpp av processavloppsvattnet från bruket är Rönne å. Stackarpsdammen utgör en del av Rönne å nedströms bruket. Errarp Innovation AB (enligt konkursboet numera namnändrat till Svenska Pappers bruket AB) förvärvade bruksfastigheten Klippan 3:32 den 1 december 2006. Deponierna är belägna på fastigheterna Klippan 3:17, som ägs av Klippans kommun genom förvärv den 9 maj 1972, och Forsby 2:2, som ägs av **I.H.** genom förvärv den 15 oktober 1998. Deponin på fastigheten Forsby 2:2 användes i vart fall under åren 1972 – 1979, medan deponin på fastigheten Klippan 3:17 användes i början av 1970-talet. Från deponierna får det, enligt Länsstyrelsen, antas att ett visst läckage av förorenade ämnen sker. Under 1997 upptäcktes ett gult läckage från deponin på fastigheten

Klippan 3:17 och ett efterkontrollprogram togs fram. Enligt Länsstyrelsen gjordes den senaste provtagningen 2005 och visade på ett visst läckage av metaller. Länsstyrelsen har riskklassificerat industrianläggningen i den högsta riskklassen 1 (mycket stor risk) med hänvisning bl.a. till den mycket långa verksamhetstiden, den verksamhet som bedrivits (pappersbruk) och Rönne ås känslighet.

Miljödomstolen anser det visat av handlingarna i målet att konkursgäldenären genom sin verksamhet orsakat sådana föroreningar på platsen som kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Det är därvid att märka att även om deponierna inte nu används, betraktas de som en pågående miljöfarlig verksamhet då det finns en risk för påverkan på omgivningen genom läckage av t.ex. förorenat vatten. Miljödomstolen anser därför att 10 kap. miljöbalken är tillämpligt fullt ut parallellt med tillsynsbestämmelserna i 26 kap. 9 § miljöbalken.

Av det överklagade beslutet framgår att Länsstyrelsen även har förelagt Svenska Pappersbruket AB särskilt om undersökningar av bruksfastigheten Klippan 3:32.

När det gäller frågan om ett föreläggande om undersökningsåtgärder kan riktas mot konkursboet i egenskap av verksamhetsutövare, får Miljödomstolen anföra följande.

Konkursgäldenären har i det här fallet bedrivit en tillståndspliktig pappersindustri på den egna bruksfastigheten Klippan 3:32. Verksamheten pågick vid konkursutbrottet. Konkursboet har därefter förvaltats bruket under tiden den 30 juni – den 30 november 2006. Konkursboet sålde därefter rörelsen och bruksfastigheten till Svenska Pappersbruket AB, som kommer att driva den tidigare bedrivna verksamheten vid bruket vidare. Miljödomstolen anser därför att konkursboet kan bli föremål för krav på utredningar som framgår av föreläggandet.

En verksamhetsutövare kan emellertid inte göras ansvarig för andra åtgärder och utredningar än de som kan anses skäligen vid en bedömning enligt 10 kap. 4 § miljöbalken. Nämnda lagrum syftar till att det skall ske en samlad bedömning av samtliga föreliggande omständigheter, vilket kan leda till fullt eller jämkat ansvar. Prov-

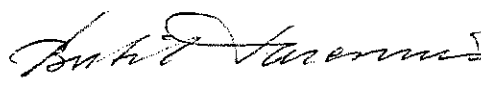
tagningsplanen och undersökningarna syftar till att klargöra vilka eventuella åtgärder som i ett senare skede behöver vidtas för att komma till rätta med föroreningsituationen och det slutliga ansvaret för efterbehandling kan fastställas först då detta underlag är komplett. Med beaktande av detta instämmer Miljödomstolen i den skälighetsbedömning som Länsstyrelsen gjort och anser att konkursboet skall åläggas att utföra de aktuella undersökningarna

Konkursboets förstahandsyrkande skall därför avslås. Andrahandsyrkandet skall bifallas på så sätt att tidpunkten för redovisning av provtagningsplanen och resultaten från undersökningarna flyttas fram på sätt som framgår av domslutet.

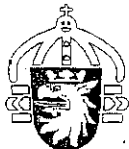
HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (prövningstillstånd krävs)

Överklagande senast den 18 juni 2007.

Klas Bergensträhle

Bertil Varenius

I avgörandet har deltagit rådmannen Klas Bergensträhle, ordförande, och miljørådet Bertil Varenius. Målet har handlagts av Kenneth Pettersson.

2007-01-19

575-12148-06

1276-101

Delg kvitto

Vår referens

Miljöavdelningen

Maria Mohlin

040/044-25 25 78

Konkursboet efter Klippan AB

E.E.

Hamilton och Co advokatbyrå

Box 124

351 04 Växjö

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Miljödomstolen

Ink. 2007-02-06

Akt. 14343,07

Aktbil. 2 rot 10

Föreläggande om undersökningar vid Klippans Bruk i Klippans kommun

Beslut

Länsstyrelsen förelägger konkursboet efter Klippan AB (orgnr. 556360-1821), nedan kallat konkursboet, med stöd av 2 kap 8 § miljöbalken och 10 kap 1, 2, 4 och 8 §§ miljöbalken samt 26 kap 9 miljöbalken att:

- Provta sediment i Stackarpsdammen och Rönne å samt deponierna på fastigheterna Klippan 3:17 och Forsby 2:2 i Klippans kommun. Provtagningarna skall vara klara senast den 30 april 2007.
- Samtliga analyser skall utföras med sådan metodik och sådana detektionsgränser att en riskbedömning, med generella riktvärden för relevant markanvändning som grund, kan utföras.

Länsstyrelsen förelägger även bolaget enligt 26 kap 21 § miljöbalken att:

- Innan undersökningsarbetena får börja skall ett förslag till lokalisering av provpunkter och grundvattenrör lämnas in till Länsstyrelsen för godkännande. Provpunkter och grundvattenrör skall ritas in på en karta över aktuella områden. Förslaget skall ha kommit in till Länsstyrelsen senast den 20 februari 2006.
- Resultaten av provtagningarna och en riskbedömning, med generella riktvärden för relevant markanvändning som grund, skall redovisas skriftligt i en rapport. Generella riktvärden finns i Naturvårdsverkets rapporter nr 4889 och nr 4638. Se även NV rapport nr 4918 samt SGF:s handbok för miljötekniska markundersökningar. Rapporten skall ha kommit in till Länsstyrelsen senast en månad efter att provtagningarna avslutats.

2007

Detta beslut ersätter Länsstyrelsens föreläggande som är daterat den 30 oktober 2006 med dnr 575-12148-06 som härmed upphävs.

Detta beslut kan överklagas hos miljödomstolen, Växjö tingsrätt, se sista sidan.

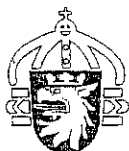
Provtagningsmetodik

Provtagning skall göras på sediment i ån och dammen med utrustning som bedöms som lämplig utefter förutsättningarna. Sedimenten ska karaktäriseras i fält (djup, skiktning, material, färg etc.). Det är av största vikt att prover från lämpliga djup (rätt tidsperiod) provtas. Ibland kan det vara intressant att analysera prov från flera djup i samma provpunkt.

- totalt placeras ca 8 st provpunkter i Stackarpsdammen för karaktärisering av sedimentet. Sedimentprov tas ut på lämpliga djup för lagring och eventuellt senare analyser.
- 10 st sedimentprov tas ut på lämpligt djup för analys med avseende på metaller (inkl As, Cd, Co, Cr, Cu, Hg, Ni, Pb, V och Zn). I dessa sedimentprover kontrolleras även organisk halt och pH.
- 7 st sedimentprov tas ut på lämpligt djup för analys med avseende på EOX (extraherbar organiskt bunden halogen).
- 5 st sedimentprov tas ut på lämpligt djup för analys med avseende på PAH (summa cancerogena och summa övriga).

Två st provpunkter i Rönne å nedströms fabriken men uppströms Stackarpsbron och en provpunkt uppströms fabriken ska provtas.

- totalt placeras 3 st provpunkter i Rönne å för karaktärisering av sedimentet. Sedimentprov tas ut på lämpliga djup för lagring och eventuellt senare analyser.
- 3 st sedimentprov tas ut på lämpligt djup för analys med avseende på metaller (inkl As, Cd, Co, Cr, Cu, Hg, Ni, Pb, V och Zn). I dessa sedimentprover kontrolleras även organisk halt och pH.
- 3 st sedimentprov tas ut på lämpligt djup för analys med avseende på EOX (extraherbar organiskt bunden halogen).
- 3 st sedimentprov tas ut på lämpligt djup för analys med avseende på PAH (summa cancerogena och summa övriga).

Om summaparametern EOX (extraherbar organiskt bunden halogen) skulle indikera förekomst av klororganiska ämnen i sedimenten skall 3 st lämpliga sedimentprov väljas ut för analys med avseende på "dioxiner". Det är därför viktigt att märkning och lagring av proverna sker på ett korrekt sätt, se även under övrigt.

Provtagningsmetodik för deponier inom fastigheterna Klippan 3:17 samt Forsby 2:2

Provtagning skall göras i befintliga provtagningsrör om möjligt. Det är osäkert om rören på Forsby 2:2 är användbara. Provtagningsrörens funktion och behovet av att eventuellt installera nya skall också bedömas. Provtagningsrören avvägs och vattenytorna mäts in. Vattenproven mäts i fält med avseende på pH och konduktivitet.

- I samtliga provtagningsrör tas vatten ut för analys med avseende på metaller (inkl As, Cd, Co, Cr, Cu, Hg, Ni, Pb, V och Zn)
- Vattenproven från deponin på Forsby 2:2 analyseras med avseende på EOX (extraherbar organiskt bunden halogen).

Vidare ska deponierna undersökas med hjälp av provgroppsgrävning för kontroll av deponerat material. En provgrop grävs till lämpligt djup i varje deponi.

- Från varje deponi tas två prov ut på lämpligt material
- Proven analyseras med avseende på metaller (inkl As, Cd, Co, Cr, Cu, Hg, Ni, Pb, V och Zn) samt organisk halt
- Proven från deponin på Forsby 2:2 analyseras dessutom med avseende på EOX (extraherbar organiskt bunden halogen).

Övrigt

Ytterligare analyser kan tillkomma om man vid provtagningen gör bedömningen att fler prover eller någon annan än föreslagna parametrar behöver kontrolleras. Detta skall diskuteras med tillsynsmyndigheten innan beslut tas.

Bakgrund

Klippan AB har bedrivit verksamhet på platsen i form av tillverkning av papper sedan slutet av 1500-talet och i större skala sedan 1830-talet. Länsstyrelsen har riskklassat industrianläggningen och den har erhållit den högsta riskklassen 1 (mycket stor risk) med hänvisning bl a till den mycket långa verksamhetstiden,

den verksamhet som bedrivits (pappersbruk), Rönne ås känslighet samt försiktighetsprincipen. Idag är inte så mycket känt om föroreningsituationen.

Förutom dagens industrianläggning på fastigheten Klippan 3:32 har verksamheten troligen påverkat utanför liggande objekt. Historiska utsläpp till Rönne å kan ha påverkat ån samt den nedströms liggande Stackarpsdammen med ackumulation av fiberbankar och föroreningar. Uppgifter finns om att "dammens botten är täckt av fibrer". Man har även deponerat restprodukter i form av fiberslam och kasserat papper på fastigheterna Klippan 3:17 samt Forsby 2:2.

För att kunna bedöma föroreningsnivån i Stackarpsdammen och i Rönne å samt i deponierna bör dessa undersökas med avseende på kemikalier, restprodukter och andra ämnen som kan ha lett till förorening av mark, grundvatten och sediment.

Stackarpsdammen och Rönne å

Nedströms pappersfabriken är det troligt att historiska utsläpp av fiberslam och andra restprodukter har sedimenterat i Rönne å och Stackarpsdammen. För att utvärdera eventuell miljöpåverkan bör sediment i ån och dammen provtas. Föroreningar av intresse är bl a metaller från färger och bekämpningsmedel, klorerade organiska ämnen från blekning och ev bekämpningsmedel samt PAH som har påträffats vid andra pappersbruk.

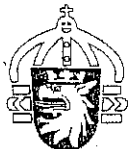
Deponier inom fastigheterna Klippan 3:17 samt Forsby 2:2

Deponin på fastigheten Klippan 3:17 består av ett parti (600 ton) kasserat papper. För denna deponi finns ett kontrollprogram där man mätt metaller sedan 1997. För deponin på Forsby 2:2, som består av fiberslam, har det funnits ett kontrollprogram som avslutades i början av 1990-talet. Deponin var i bruk 1972 till 1979.

Redogörelse för ärendet

Under våren och sommaren 2006, den 2 mars och den 21 juni, hölls två möten mellan företrädare för Klippan Ab och Länsstyrelsen där frågor om föroreningar från verksamheten diskuterades.

Klippan AB åtog sig vid det senare tillfället att utföra undersökningar av mark, vatten och sediment i Rönne å. Ett förslag på undersökningar skulle komma in till Länsstyrelsen under hösten.

Den 30 juni 2006 inleddes konkurs för Klippan AB.

En underrättelse om ett eventuellt föreläggande om att komma in med ett förslag på provtagningar skickades till bolaget den 10 juli 2006.

Efter diskussioner med konkursförvaltaren skickades en ny underrättelse om ett eventuellt föreläggande med mer detaljerade krav på undersökningar den 22 september 2006.

Länsstyrelsen förelade den 30 oktober 2006 konkursboet efter Klippan AB, nedan kallat konkursboet, att undersöka mark, grundvatten, sediment och deponier vid Klippans bruk. Provtagningarna skulle vara klara senast den 15 februari 2007. Resultaten och en riskbedömning skulle redovisas skriftligt i en rapport.

Innan de förelagda undersökningsarbetena fick börja skulle ett förslag till lokalisering av provpunkter och grundvattenrör lämnas in till Länsstyrelsen för godkännande. Provpunkter och grundvattenrör skulle ritas in på en karta över aktuella områden. Förslaget skulle ha kommit in till Länsstyrelsen senast den 30 november 2006.

Konkursboet överklagade den 29 november 2006 föreläggandet till miljödomstolen. Överklagandet är ännu inte avgjort.

Efter att Länsstyrelsen utfärdade det aktuella föreläggandet och före den 30 november 2006 har verksamheten och fastigheten sålts till Errarp Innovation AB (orgnr 556530-3228) som den 10 januari 2007 namnändrades till Svenska Pappersbruket AB och som kommer att fortsätta verksamheten på fastigheten.

Länsstyrelsen har nu delat upp det tidigare utfärdade föreläggandet så att Svenska Pappersbruket AB föreläggs om undersökningar av fastigheten Klippan 3:32 medan konkursboet föreläggs om undersökningar av sediment i Stackarpsdammen och i Rönne å samt av deponierna på fastigheterna Klippan 3:17 och Forsby 2:2. Det tidigare föreläggandet upphävs med detta beslut.

Yttrande

Konkursboet har lämnats tillfälle att yttra sig och har bland annat lämnat följande synpunkter.

2007-01-19

575-12148-06
1276-101

När det gäller ansvaret för undersökningar i form av provtagningar av deponierna på fastigheterna Klippan 3:17 och Forsby 2:2 så är dessa deponier belägna på fastigheter som inte ägts av konkursgäldenären, Klippan AB. Dessa deponier slutade att användas av pappersbruket långt före konkursen och konkursboet har inte använt dessa deponier. Enligt konkursboets uppfattning kan därför inte något krav på undersökningar av dessa deponier riktas mot konkursboet i egenskap av verksamhetsutövare.

Enligt konkursboets uppfattning kan inte heller något krav på undersökningar av sediment i Stackarpsdammen riktas mot konkursboet i egenskap av verksamhetsutövare. Konkursboet har inte bedrivit någon tillverkning av papper och därmed inte heller något utsläpp av processavloppsvatten från sådan tillverkning. Konkursboet har därför inte på något sätt bidragit till förekomsten av sediment i dammen och kan därför inte heller göras ansvarig för undersökning av dessa sediment.

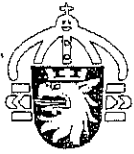
Sammanfattningsvis motsätter sig konkursboet att krav på undersökningar av de aktuella deponierna och av sedimenten i Stackarpsdammen riktas mot konkursboet.

Skäl för Länsstyrelsens beslut

✓ Enligt 8 § lagen om införande av miljöbalken skall bestämmelserna i 2 kap 8 § och 10 kap 2 § miljöbalken tillämpas i fråga om miljöfarlig verksamhet vars faktiska drift har pågått efter den 30 juni 1969, om verkningarna av verksamheten fortfarande pågår vid tiden för miljöbalkens ikraftträdande enligt 1 § och om det föreligger behov av att avhjälpa skador och olägenheter som orsakats av verksamheten.

Miljöbalken trädde ikraft den 1 januari 1999. Den miljöfarliga verksamheten har bedrivits på platsen efter den 30 juni 1969 och då verkningarna av denna pågick vid balkens ikraftträdande samt då behov av att avhjälpa uppkomna skador och olägenheter föreligger är miljöbalkens regler tillämpliga i ärendet.

Alla som bedriver eller har bedrivit en verksamhet eller vidtagit en åtgärd som medfört skada eller olägenhet för miljön ansvarar enligt 2 kap 8 § miljöbalken till dess skadan eller olägenheten upphört för att denna avhjälps i den omfattning som kan anses skäligt enligt 10 kap miljöbalken.

Enligt 10 kap 1 § miljöbalken skall 10 kap tillämpas på mark- och vattenområden samt byggnader och anläggningar som är så förorenade att det kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Av 10 kap 2 § miljöbalken framgår att den som bedriver eller har bedrivit en verksamhet som har bidragit till en förorening är ansvarig för efterbehandling av sådana områden, byggnader eller anläggningar som avges i 1 §.

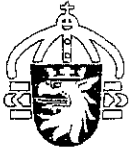
Efterbehandlingsansvaret innebär att den ansvarige i skäligen omfattning skall utföra eller bekosta de efterbehandlingsåtgärder som på grund av föroreningar behövs för att förebygga, hindra eller motverka att skada eller olägenhet uppstår för människors hälsa eller miljön. Detta följer av 10 kap 4 § miljöbalken.

Enligt 10 kap 8 § miljöbalken skall i frågor om ansvar för kostnader för att utreda föroreningar inom ett sådant mark- eller vattenområde eller en sådan byggnad eller anläggning som avses i 1 § tillämpas 2-4 samt 6 och 7 §§.

I 26 kap 9 § miljöbalken stadgas bl.a. att tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs i ett enskilt fall för att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av miljöbalken skall efterlevas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

I 26 kap 21 § miljöbalken stadgas bl.a. att tillsynsmyndigheten får förelägga den som bedriver verksamhet eller vidtar en åtgärd som det finns bestämmelser om i denna balk eller i föreskrifter som meddelats med stöd av balken, att till myndigheten lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen.

Länsstyrelsen anser att 10 kap miljöbalken (1998:808) är tillämpligt i det aktuella fallet. Visserligen är området inte undersökt i någon större utsträckning men det finns uppgifter från Klippan AB om sedimentbankar i Stackarpsdammen och området är klassat enligt MIFO i riskklass 1. Från deponierna får antas att ett visst läckage av förorenade ämnen sker. Under 1997 upptäcktes ett gult läckage från deponin på fastigheten Klippan 3:17 och ett efterkontrollprogram togs fram. Senaste provtagning gjordes 2005 och visade på ett visst läckage av metaller.

Länsstyrelsen bedömer att föreningarna härrör från den papperstillverkning som förekommit under Klippan AB:s, konkursgäldenärens, verksamhetstid.

Verksamheten har pågått i större skala från början av 1800-talet. Bolaget går att följa, via namnbyten och fusioner, tillbaka till 1911 då AB Klippans Finpappersbruk bildades. Innan dess drevs verksamheten av Klippans Bruk.

Enligt praxis har det ansetts möjligt att rikta krav på efterbehandlingsåtgärder mot konkursboet även i fråga om förening från konkursgäldenären, om konkursboet fortsatt verksamheten. I detta fall har konkursboet fortsatt att driva verksamheten även efter konkursutbrottet. Konkursboet är således rätt adressat för kraven.

I det här fallet finns det flera ansvariga verksamhetsutövare, både Klippan AB i konkurs, konkursboet och Svenska Pappers bruket AB. Enligt förarbetena till miljöbalken (prop 1997/98:45 del 1 s 361) ställs inget krav på att den nya verksamhetsutövaren skall sökas före tidigare verksamhetsutövare. Tillsynsmyndigheten är oförhindrad att söka först den ene och sen den andre eller båda.

Länsstyrelsen har i det här fallet valt att söka konkursboet.

Vid en överlåtelse av verksamhet behåller överlåtaren ett ansvar för de föreningar från verksamheten som uppkommit före överlåtelsen. Detta stämmer överens med principen i 2 kap 8 § miljöbalken om att det är föreningen som betalar. Enligt 10 kap 2 § miljöbalken är den som bedriver eller har bedrivit en verksamhet eller vidtagit en åtgärd som har bidragit till föreningen ansvarig för efterbehandling av förorenade områden. Detta gäller enligt 8 § även kostnader för att utreda föreningar inom ett förorenat mark- eller vattenområde.

Den som tar över en verksamhet övertar såväl rättigheter som skyldigheter. Det innebär att konkursboet, som fortsatt att bedriva verksamhet, även övertagit ansvaret för deponierna och för de eventuellt förorenade sediment som verksamheten orsakat.

Den nya verksamhetsutövaren behöver inte ha bidragit till föreningen för att ansvar enligt 10 kap miljöbalken skall finnas. Detta följer av Miljööverdomstolens dom 2003-12-05 i mål nr M 9822-02, det så kallade Arvametfallet.

2007-01-19

575-12148-06
1276-101

Länsstyrelsen anser sammanfattningsvis att de förelagda undersökningarna är rimliga och nödvändiga för att det skall vara möjligt att bedöma föroreningarnas utbredning och omfattning samt det eventuella behovet av efterbehandling.

Ingela Valeur

Maria Mohlin

Kopia till:

Miljöavdelningen (IV, MM, JBE, AK)

Miljö- och byggkontoret, 264 80 Klippan

Akten

HUR MAN ÖVERKLAGAR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Om ni vill överklaga Länsstyrelsens beslut skall ni skriva till Växjö tingsrätt, Miljödomstolen. **Överklagandet skall dock skickas till Länsstyrelsen i Skåne län, Miljöavdelningen, 205 15 MALMÖ.**

Av överklagandet skall framgå vilket beslut ni överklagar (ange diarienummer) och hur ni vill att beslutet skall ändras. Ni bör också tala om varför ni anser att beslutet skall ändras. Skrivelsen skall undertecknas. Uppge även adress och telefonnummer. Om ni har handlingar eller annat som ni anser stöder er uppfattning, så bör ni skicka med detta. Länsstyrelsen måste ha fått ert överklagande inom tre veckor från den dag ni fick del av beslutet. Annars kan överklagandet inte tas upp till prövning. Behöver ni veta mer om hur ni skall överklaga kan ni kontakta Länsstyrelsen tel. 040 - 25 20 00 (växeln).

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni är missnöjd med domen kan Ni överklaga den till Miljööverdomstolen, Svea hovrätt. Detta gör Ni genom att skriva ett överklagande som Ni skickar till Miljödomstolen. Vad överklagandet skall innehålla framgår under ÖVERKLAGANDETS INNEHÅLL nedan.

Överklagandet måste ha inkommit till Miljödomstolen **inom tre veckor** från domens datum. Senaste dag för överklagande finns angiven i slutet av domen.

Anslutningsöverklagande

Om Er motpart har överklagat domen kan också Ni överklaga den till Miljööverdomstolen, även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut (s k anslutningsöverklagande). Ni skall också i detta fall skicka ett överklagande till Miljödomstolen.

Anslutningsöverklagande måste ha kommit in till Miljödomstolen inom **en vecka** från den senaste dag för överklagande som finns angiven på sista sidan i domen.

Om ett överklagande förfaller eller återkallas kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.

ÖVERKLAGANDETS INNEHÅLL

I överklagandet skall anges

1. att det riktar sig till Miljööverdomstolen
2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadress, yrke, personnummer och telefonnummer, varvid parterna benämns klaganden respektive motpart,
3. den överklagade domen med angivande av Miljödomstolens namn samt dag för domen,
4. den ändring som yrkas i Miljödomstolens dom,
5. grunderna (skälen) för överklagandet, samt
6. de bevis som åberopas.

OBSERVERA

För prövning av denna dom krävs prövningstillstånd av Miljööverdomstolen.

Prövningstillstånd meddelas om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt,
2. anledning förekommer till ändring i det slut vartill Miljödomstolen kommit eller
3. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

I överklagandet skall anges vilka skäl som åberopas för att prövningstillstånd skall meddelas.

Anvisning för överklagande (dom eller beslut i ett till Miljödomstolen överklagat mål)

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 81 351 03 VAXJO	Kungsgatan 8	0470 - 868 00	0470 - 868 40	Måndag - fredag 09.00 - 12.00 13.00 - 15.00